

[Kirkegaard.]

landbrugets amtsskatter. Der er også enighed om, at den lettelse, der skal gennemføres, skal sættes i forhold til landbrugets forrentningsprocent. Det mener jeg er rigtigt, og det begrundede jeg ret udførligt, da vi sidst behandlede dette problem. Jeg tror, det er den bedste måde at gøre det på. Det udelukker nemlig, at den lettelse, som gives, kan kapitaliseres af den tilfældige skødehaver, og det vil derfor have varig virkning over for landbruget.

Et krav om at lette alle skatter til amtskommuner, fordi landbruget er i vanskeligheder, forstår jeg faktisk ikke. Ingen i denne sal er så slet orienteret om økonomiske forhold, at nogen for alvor tænker sig, at det er muligt for enten denne regering eller en anden regering at gennemføre skattenedsættelse i almindelighed i en situation som den, vi står i. Det kan vi ikke — jeg kan for øvrigt godt sige desværre.

Regeringens forslag tilsigter at lette landbrugets byrder, og det tilsigter at undgå en stigning i bygningskatterne i amtet, hvad jeg mener er rigtigt for tiden. At lette alle amtsskatter i forhold til landbrugets forrentningsprocent forekommer mig både ulogisk og urimeligt. Det undrer mig i det hele taget, at nogen for alvor kan mene, at der er spor af mening i at gennemføre skattelættelser også for de indtægter, som netop nu har en højere købekraft end forhen, fordi levedsmidlerne er urimeligt billige, fordi landbruget er hårdt ramt af et stort prisfald.

Landbruget har en vanskelig stilling i dansk erhvervsliv. Dets omkostninger stiger i samme takt som andre erhvervs omkostninger, men landbruget får ikke på samme måde som f. eks. store dele af hjemmemarkedsindustrien dækning for stigende omkostninger ved salget på hjemmemarkedet. Landbruget sælger størsteparten af sin produktion på markeder, hvor priserne på grund af told og anden beskyttelse for tiden er ringe, og det forsyner hjemmemarkedet til de samme lave priser. Derfor er landbruget nu i vanskeligheder.

Desværre er situationen den, at selv om man ser horisonten rundt, er det ikke let at finde lyspunkter, som varsler en snarlig bedring. Lovforslaget er en håndsækning til landbruget i den situation, som jeg har

nævnt, og da det radikale venstre kan bifalde det, skal jeg anbefale en hurtig og velvillig behandling.

Jeg skal ikke prøve at foregøgle nogen, hverken bønder eller andre, at dette forslag kan afvende en stor landbrugskrise, for det kan det ikke; men forslaget er efter min opfattelse bedre end det, som tidligere er fremsat af det ærede medlem hr. Thisted Knudsen; det er bedre, fordi det sondrer mellem landbrugsejendomme og andre ejendomme, hvad jeg anser for rimeligt, og det yder landbruget en større lettelse i skattebyrden, hvis det uheld — eller den ulykke, skulle jeg måske sige — rammer os, at landbruget kommer ned på den helt lave forrentning. Derfor vil jeg på det radikale venstres vegne tilsige støtte til lovforslaget.

Helge Madsen: Det foreliggende lovforslag om regulering af amtskommunale ejendomsskatter var jo allerede varslet i regeringserklæringen i maj som en ændring af den bestående lov. Denne regeringserklæring skal naturligvis fortsat efterleves, og når spørgsmål som det foreliggende, der naturligvis ikke er kommet med på vort initiativ, bliver aktuelle, må regeringen finde frem til den under de givne forhold bedste løsning.

Jeg sagde, at sagen ikke var ført frem af os under regeringsforhandlingerne. Det er jo åbenbart, at retsforbundet ikke er interesseret i en udvikling, hvor grundskylden i amtskommunerne reguleres med statstilskud, der er fremskaffet ved hjælp af skatter på arbejde og forbrug. På den anden side må det erkendes, at lovens forudsætninger er ændret meget stærkt siden vedtagelsen i 1933. Dengang var de eventuelle statstilskud angivet til indtil 20 mill. kr. De var da nogenlunde på højde med grundskyldsbeløbet, som dengang var 22 mill. kr. Udviklingen har siden øget grundskyldens provenu til 124 mill. kr., medens de eventuelle tilskud stadig er højst 20 mill. kr.

Der er altså hold i ønsket om en regulering af dette forhold, og det er jo det, forslaget drejer sig om: at komme landbruget til hjælp i den vanskelige situation, det er i; men vi kunne have ønsket, at denne karakter af regulering blev understreget ved, at der i loven også kom bestemmelser om vilkårene, når landbrugets forrentningspro-